

efter Ønske fra Udvalget blive delt i to, et angaaende den almindelige Naturfredning og et angaaende Bygningsfredning.

Det ærede Medlem for Aarhus søndre Kreds (Samuelsen) ligesom ogsaa det ærede Medlem fra Odsherred (Jensen-Nybjerg) omtalte de vanskelige Forhold, som gør sig gældende ved vore Sindssygeanstalter med Hensyn til at skaffe Plejere og Plejersker, og hævdede, at der maatte en Lønforhøjelse til for at faa Tingene i Orden. Sagen er nu under Overvejelse i Ministeriet paa Grund af, at der er fremkommet Henvendelser desangaaende fra Overlægerne paa samtlige Sindssygeanstalter, og de Udtalelser, som er fremsatte angaaende denne Sag i dette høje Ting, skal under de fortsatte Overvejelser i Justitsministeriet blive taget i Betragtning.

Det ærede Medlem for Københavns 2den Valgkreds (Ivar Berendsen) henvendte et Spørgsmaal til mig angaaende de danske Jurister, idet han havde hørt, at der hos det juridiske Fakultet var Ønske om at faa dansk juridisk Eksamen ophævet. Dette er rigtigt. Fra det juridiske Fakultet har jeg modtaget en Henvendelse om ved kongelig Anordning at foretage betydelige Forandringer ved Eksaminerne ved Universitetets rets- og statsvidenskabelige Fakultet. Til denne Anordning har Fakultetet udarbejdet et Forslag, og de almindelige Ting deri kan jeg ikke modsætte mig. Man kan mene, det er i høj Grad uheldigt, at den juridiske Embedseksamen er delt i to Dele. I tidligere Tid, da man var juridisk Student i 5—6 Aar og saa gik op til Eksamen, læste man de første 2—3 henvend 4 Aar ikke umiddelbart til Eksamen. Jeg mener ikke dermed, at man ikke læste, heller ikke, at man ikke beskæftigede sig med sit Fagstudium, men Læsningen foregik som et Studium, man læste for at lære, og først et Par Aar før Eksamen satte man sig hen og besluttede, at nu skulde man til Eksamenslæsningen. Det var noget andet end Studiet. Efter at juridisk Eksamen er blevet delt i to Dele, tror jeg desto værre, at de unge, som omkring Attenaarsalderen bliver Studenter og ved, at de et Par Aar efter skal op til første Del af Eksamen, aldrig studerer; men øjeblikkelig begynder paa Eksamenslæsning til første Del, og naar de er færdige med den, begynder de at læse til anden Del. Det er imidlertid en Ordning, som er gennemført, og som det vel ikke lader sig gøre at forandre nu, og naar det juridiske Fakultets Professorer nu ønsker forskellige Fag lagt fra første Del over til

anden og forskellige Fag fra anden til første, er det efter min Mening noget, i hvilket man uden Kritik maa følge Fakultetet, idet man maa gaa ud fra, at de, der har Lærergerningen, bedst forstaaer, hvorledes Fagene skal fordeles mellem første og anden Del af Eksamen.

Men en anden Sag er et Forslag om at afskaffe dansk juridisk Eksamen. Det kan gøres administrativt, men jeg svarede paa det juridiske Fakultets Henvendelse, at det vilde jeg ikke gøre, før denne Sag havde været under offentlig Debat. Jeg vilde ikke overraske Offentligheden her i Landet ved paa Indstilling af det juridiske Fakultet at foretage en saa gennemgribende Handling som fuldstændig at afskaffe dansk juridisk Eksamen. Derimod lovede jeg det juridiske Fakultet, at jeg, saa snart Lejlighed gaves mig, helst i dette høje Ting, skulde fremdrage Spørgsmaalet og fremføre de Grunde, som det juridiske Fakultet anfører for Afskaffelsen af dansk juridisk Eksamen. Med den højtærede Formands Tilladelse vil jeg gøre dette ved en kort Oplæsning af de Grunde, Fakultetet selv anfører. I dets Indstilling til Ministeriet hedder det saaledes:

„De Grunde, som tidligere kunde anføres herimod“ — Afskaffelsen af juridisk Eksamen for ustuderede —, „nemlig dels at Afskaffelsen vilde medføre Fare for, at Pladser, der nu beklædes af danske Jurister, vilde blive besat med Folk, der ganske manglede juridisk Uddannelse, dels Hensynet til ikke at gøre det for vanskeligt for unge Mænd af de mindre bemidlede Klasser at opnaa Uddannelse som Jurister, gør sig i Nutiden kun gældende med ringe Styrke. Hvad det første Punkt angaar, kan henvises til, hvad ovenfor er udviklet om Antallet af Jurister, hvorved bemærkes, at hele Stigningen i de senere Aar falder paa Kandidaterne, medens Antallet af danske Jurister snarest har været lidt nedadgaaende (det udgjorde i Fem-aarene 1896—1900, 1901—05, 1906—10 og 1911—15 gennemsnitlig 16,6, 20,4, 17 og 13,8 om Aaret, medens det gennemsnitlige aarlige Antal Kandidater i de samme Perioder var 57,6, 94,6, 96,4 og 96,2). Heller ikke det andet Hensyn vejer længere saa tungt som i ældre Tid. Det stærkt stigende Antal Studenter og den stadig større Procent af disse, som stammer fra mindre bemidlede Hjem, vidner stærkt om, at Adgangen til at blive Student i Aarenes Løb er blevet betydeligt lettet, og hertil kommer endnu, at den Forberedelse, juridisk Eksamen for ustuderede for